

Krzyżówki międzyrasowe krów mlecznych

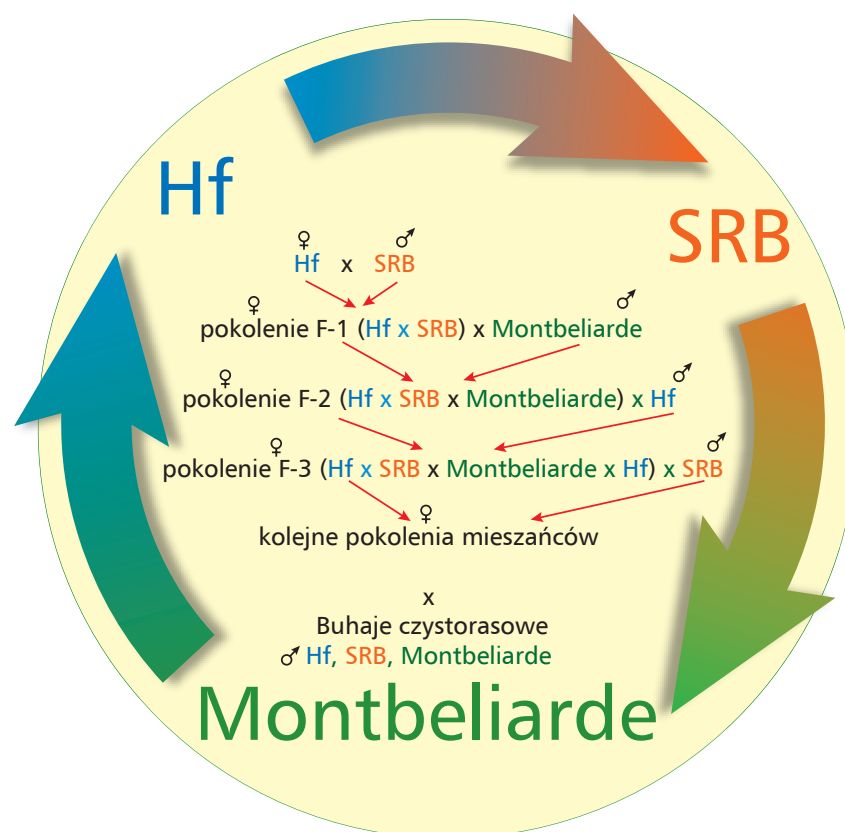
Krzyżowanie bydła holsztyńsko-fryzyjskiego z innymi rasami mlecznymi postępuje w coraz szybszym tempie. Świadczy o tym olbrzymie zainteresowanie pierwszą ogólnoeuropejską konferencją na ten temat, która odbyła się w Hanowerze w listopadzie ubiegłego roku.

Aleksander Osten-Sacken,
Poznań

Hodowcy bydła mlecznego zainteresowali się wykorzystaniem heterozji już przed kilkunastoma laty, jednak dopiero dziś sprawa ta nabiera światowego rozgłosu. Jest to spowodowane ciągłym wzrostem inbredu (tj. spokrewnienia) w populacji holsztyńsko-fryzyjskiej, a w ślad za tym coraz częstszym występowaniem kłopotów zdrowotnych, a także defektów genetycznych u krów tej rasy.

Stada hodowlane i produkcyjne

Przy bydle holsztyńsko-fryzyjskim z całą pewnością pozostaną najlepsi hodowcy, parający się hodowlą „przez wielkie H” i umiejący radzić sobie z tą rasą. Poza tym utrzymanie stad czystorasowych jest koniecznym warunkiem prowadzenia krzyżowania międzyrasowego, do którego muszą być użyte rozplodniki pochodzące z niespokrewnionych ras. Pozostaje tylko kwestia skali, tzn. ile stad powinno zajmować się tą „najwyższą półką” hodowlaną – w USA już dziś do ksiąg zwierząt hodowlanych wpisane jest tylko 10% populacji. Przy tym absolutnie nie wolno mylić tego z indywidualną oceną mleczności krów, jak to zda-

W rotacyjnym krzyżownictwie trójrasowym krowy krzyżówkowe pokolenia F2 kryte są buhajem czystorasowym Hf, a uzyskiwane potomstwo ponownie rozplodnikami SRB i Montbeliarde.

rze się niektórym naszym specjalistom i hodowcom. Są to dwie różne sprawy – zadaniem oceny mleczności jest dostarczanie informacji potrzebnych rolnikowi do podejmowania trafnych decyzji produkcyjnych i właściwego zarządzania stadem. Z natury rzeczy indywidualna ocena mleczności jest więc pojęciem dużo szerszym niż hodowla i może obejmować swoim zasięgiem nawet kilkakrotnie więcej krów. Nie ma żadnego znaczenia, czy oceniane stado jest czystorasowe czy też stanowi efekt krzyżowania kilku ras – wyniki pochodzące z oceny mleczności są pomocne w prawidłowym prowadzeniu każdego stada krów mlecznych.

Krowy krzyżówkowe nie mogą być wpisane do ksiąg zwierząt hodowlanych – przy wpisie do księgi wstępnej minimalny wymóg to 75% krwi jednej

rasy. Dla większości stad produkujących mleko nie ma to jednak żadnego znaczenia – „księgi nie doją”. A jeśli chodzi o sprzedaż jałowic cielnych, to w Europie już dziś w obrocie znajdują się zwierzęta krzyżówkowe, które ze względu na swą wysoką wartość użytkową osiągają korzystne ceny.

Coraz więcej obserwacji

Ideą krzyżowania międzyrasowego bydła mlecznego, poza wykorzystaniem efektu heterozji, jest połączenie cech wysokiej wydajności i doskonałego eksterieru zwierząt (tymi cechami dysponuje rasa Hf) z dobrymi wartościami cech funkcjonalnych, długowiecznością i wysoką produkcją żywnością. Spośród wielu ras używanych w schemacie krzyżowania z krowami Hf